

Mnogovrstne novice.

* Velikansk požar v Rimu. Novega leta dan bil je v Rimu požar, ki je izreden enako po velikosti škode in dragocenosti pokončanih izdelkov — kakor tudi po malomarnosti, po kateri se je odlikovala požarna bramba stolnega mesta Laške. — Pogorel je namreč novega leta dan na večer velik del palače kneza Baltazarja Odescalchija, enega najpremožnejših plemenitašev vse Laške. — Krog 10. ure zvečer zapazil je knez v drugem nadstropji palače blizo otročje sobe duh, kakor bi nekaj gorelo. Nagloma plane v otročjo sobo, kjer je bilo uže vse v plamenu. Le en trenutek kasneje in njegova dva izgledno lepa otroka, ki sta mirno v posteljah spala, bila bi gotovo nerešljiva. Ko ju je knez spravil v varno zavetje, povrne se v gorečo sobo nazaj, kjer se je pa kmalu prepričal, da brez pomoči požarne brambe ne bode moči požar ukrotiti, ker strop in tlak, kakor tudi vsa oprava bila je v plamenu, okna popokala so od vročine in skoz nje švigal je plamen uže na prosto. Po telefonu šlo je naznanilo o požaru do policije in požarne brambe in prav kmalu dospeli so uradniki policijski in stražniki pa tudi dve kompaniji vojakov prihitelo je iz bližnje kosarne, požarne brambe pa ni bilo. Požar nastajal je večji in večji; iz štirih oken palače valil se je plamen na kviško, močna sapa netila je ogenj še bolj. Vojaki in stražniki hoteli so v krasne prostore rešit tam spravljene redke dragocenosti, pa več teh oseb so morali polunezavedne prinesiti ven iz prostorov polnih dima. Še le, ko je cela ura po pozivu minula in ko je uže streha gorela, prišla je požarna bramba.

Pripeljala je seboj dve ročni brizgalnici, katero so, ker kónj ni bilo, gasilci sami pritirali. Zbrana množica sprejela je požarno brambo s posmehom, ki se je pa spremenil v krik nevolje, ko so videli, da gasilci niso bili v stanu odpreti zapaha vodovoda, da bi bili napeljali za gasilnice potrebno vodo in da se je storiti posrečilo še le pol ure kasneje došlemu večjemu oddelkov gasilcev.

K požaru peš došli kralj obsojal je brez ovinkov malomarnost požarne brambe, ki je zakrivila, da so v sredi stolnega mesta po požaru uničene bile dragocenosti redke vrste.

Ogenj uničil je družinske dragocenosti knezove, bisere in zlatnino vrednosti nad 200.000 frankov. — Vsa škoda, ki se pa gledé dragocenih slik ne dá povrniti, znaša nad 1 milijon, akoravno je zbirka slik ostala nepoškodovana.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Deželni zbor kranjski rešil je do sedaj, kar kažejo obširnejša poročila v „Novicah“, uže prav mnogo važnih zadev; tudi še mnogo dru-

zega rešilo se je in se deloma še rešuje v odsekih. Tako je uže rešen proračun prisilne delavnice, dobrodelnih zakladov, normalno-šolskega zaklada, ustanovnih zakladov, deželno-kulturnega zaklada, proračun dolenjske vinorejske šole in še dolga vrsta družih za deželo važnih predlogov, izrekoma naredbe na zagradbo derečih vodá itd. Nekoliko važnih predmetov — izrekoma nove postave — se obravnava še v odsekih, tako: načrt postave o razdelitvi skupnih zemljišč, ljubljanski mestni statut, načrt nove občinske postave. — Kakor vse kaže, deželni zbor ne bo imel nad 10 dni časa za obravnave vseh teh važnih predmetov in pa še proračuna deželnega zaklada in zemljišno-odveznega zaklada in družih predlogov, ki se pričakujejo še iz srede deželnega odbora. — Marsikateri teh predlogov se bo tedaj moral odložiti za drugo zasedanje deželnega zbora. Vsi nujni in godni predlogi pa se vendar rešijo, kakor upamo, še v tem zasedanji.

— A. Tschinkelnovo tovarno v Ljubljani in druga Tschinkelnova posestva na Kranjskem kupil je, kakor se nam poroča, oskrbnik A. Tschinkelnove konkurzne mase Grätz za 115.000 gold. s pritrditvijo kranjske eskomptne banke. Zagotavlja se tudi, da bodo upniki in delničarji eskomptne banke popolnoma plačani.

Pri sklepu lista čujemo, da ni oskrbnik Grätz za-se kupil tovarne, temveč v imenu firme Tschinkelnove sklenil z ljubljansko eskomptno banko pogodbo, po kateri Tschinkelnova firma do spomladi plača dogovorjeno svoto 115.000 gold., in tako obdrži tudi tukajšnjo tovarno in posestva, kakor one na Dunaji, v Lobožicah in Schönfeldu.

— Komendo nemškega reda v Ljubljani kupuje, kakor poroča „L. Z.“ red Jezuitov z namenom, v prostorih dotične hiše v Ljubljani osnovati privatni šolski zavod.

— Odsek deželnega odbora za posvetovanje občinskega reda imel je včeraj svojo tretjo sejo, ki je zopet trajala več ur. Vse kaže, da se bo odsek zjedini o gotovih načelih, na podlagi katerih se ima snovati prihodnji naš občinski red.

— Obširni, prijazni gostilniški prostori Šturmovi v Poličah blizo Lesec na Gorenjskem ponujajo se vsled smrti lastnika in tudi naslednika najemnika na prodaj ali v najem. Želeti bi bilo, da bi ta enako domačinom, kakor ptujcem priljubljena gostilna zopet prišla v dobre roke, v povzdigo blagostanja in slave Bleda in njegove okolice.

— Dr. Defacis, predsednik c. kr. deželne nad sodnije tržaške, odlikovan je z redom železne krone II. vrste; — z enakim redom III. vrste pa je bil tudi sedaj odlikovan znani bivši drž. poslanec Schöffel, pred župan v Mödlingu pri Dunaji, sedaj pa deželni odbornik nižeavstrijski.

— Blagonosno delovanje poštne hranilnice kažejo sledeče uradne številke: V kranjski deželi vplačalo se je meseca decembra 1886. l.: 14.993 gld. na hranilnične knjižice, vrnilo pa se je 9248 gold., na knjižice s cheki pa se je vplačalo 430.000 gold., izplačalo pa 126.000 gold. — Sploh vplačalo se je minulo leto na hranilnične knjižice 15.459.070 gold., vrnilo pa 13.634.030 gold. Na knjižice s cheki se je plačalo 478 milijonov, izplačalo pa 466 milijonov goldinarjev. Sploh oskrbuje državna poštna hranilnica sedaj vložena denarja 38.579 milijonov gold.

— O predrznem napadu poroča „L. Z.“ v dopisu s Kamnika ter piše: Leopold Pečar z Vidma streljal je v Dolu skoz okno proti učitelju H. Bizjaku, ko je ta s svojo soprogo pri mizi v svoji stani sedel. Krogla obtičala je v mizi, pri kateri stasoproga sedela, ne da bi bil kedo poškodovan. Pištolo, s katero je napadnik streljal, so žandarmi dobili in spravili, hudodelnik pa jo je popihal.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Iz precej zanesljivih virov se naznanja, da je prva seja državnega zbora dne 26. januarija in da se morajo deželni zbori, ako ne prej, skleniti dne 22. januarija.

Govori se, da bo na dnevnem redu prve seje prvo branje Plener-Exnerjevega predloga o osnovi delavskih zbornic. — Dne 20. januarija je prvi dvorni ples, h kateremu vabilo je došlo tudi že državnim poslancem.

Pomenljivo novico proži poluradni „Fremden-Blatt“, namreč, da se namerava skleniti začasna pogodba med Avstrijsko in Ogersko na podlagi dosedanjega postavnega stanja. — Ako se to potrdi, je dokazano, da se obestranski vladi ne morete pogoditi zaradi carine od surovega petroleja, ker gledé vseh družih vprašanj vsaj ni znanega nasprotja.

Razprave naših vlad z Rumunsko zaradi sklepanja nove trgovinske pogodbe so v toliko dognane, da je načrt za novo pogodbo bistveno dogovorjen med vladami.

V ta namen bilo je minule dni več skupnih ministrskih svetov, ministri pogajali so se tudi zaradi carine na petrolej, tudi pod predsedstvom cesarjevim bilo je posvetovanje, pa konca razprav še ni.

Česka. — Odkar so tukajšnji Knotzovci iz deželnega zbora izstopili, gledajo druge dežele in vsa država še z večjo pozornostjo na njegovo delovanje. Gotovo bi pri teh okoliščinah ne bila mogla česka narodna stranka boljšega storiti, kakor to, da je takoj v prvi seji na dnevni red postavila predmet, ki je enako važen za vse politične stranke českega kraljestva, kakor tudi po vsem pripraven živo dokazati nasprotnikom, koliko napako so storili s tem, da so

zapustili deželni zbor. — Utemeljeval je namreč dr. Rieger samostojen predlog o zadevah državnega davka na sladkor, dokazujoč, kolike važnosti je izdelovanje sladkorja za Česko, koliko (150) milijonov narodnega premoženja je naloženega v tem podjetju in koliko odvisno je blagostanje dežele od tega, da se deželi tudi v prihodnje ohrani ta industrija. Govor Riegerjev sprejet je bil z veliko pohvalo.

Gorica. — Ta ponedeljek vložil je poslanec dr. A. Rojic v deželnem zboru interpelacijo o razmerah v bolnici usmiljenih bratov. Videti je, da je interpelacija zelo neprijetno zbudila nekatere poslaniške kroge, ker koj po čitanji interpelacije postala je zbornica nesklepčna in je tudi zborovanje moralo prenehati.

Ogerska. — Veliko vriša in iznemirjenja prizadela je novica poluradnega „Pester-Lloyda“, da se naše trdnjave ob ruski meji zalagajo z živežem in strelivom. — Ker je to novico prijavil poluradni list, imela se je za gotovo in okoliščina, da jo prijavi veljaven list, smatrala se je uže tako, da je rusko-avstrijska vojska pred durmi.

V soboto zboroval je državni zbor prvič po praznikih. Bivši poslanec Barosz, izvoljen v Raabu, prikazal se je v tej seji prvič ko novoimenovan komunikacijski minister ter bil pozdravljen z živahnimi „eljen“-klici. (Barosz prišel je kot odvetnik izvoljen v zbornico, pa se je s svojo spretnostjo in marljivostjo odlikoval toliko, da je bil pred nekaj leti imenovan za državnega tajnika; med tem pa je tudi čez glavo zrastel svojemu ministru in je tako prav po svojih zaslugah došel do visokega mesta.)

Pravosodni minister Fabiny predložil je načrt postave o dedinskem pravu. — Budgetna razprava pričela se bo po predlogu predsednikovem prihodnjo soboto. — Poslanec Olay predlaga odpošiljatev posebne komisije v preiskavo napačnosti, ki so se go-dile pri zgradbi trgovinskega ministrstva palaže.

Nemška. — Knez Bismark, ki ni posebno trdnega zdravja, vrnil se je v soboto v Berlin, z očitnim namenom rešiti, ako je še mogoče, vladini predlog o pomnožitvi vojne za sedem let, katerega je „vojaška“ komisija državnega zbora zavrgla. — Strune med vlado in državnim zborom so uže tako napete, da je vse pripravljeno na razpust državnega zbora in na nove volitve. Gotovo je tedaj, da bo knez Bismark še z večjo brezozirnostjo ali celo z zaničevanjem govoril o politični modrosti merodajnih, nasprotnih mu klubov nemškega državnega zbora. — Upamo o tej zanimivi razpravi v prihodnji številki podati častitim bralcem kratek posnetek.

Ruska. — Car Aleksander sprejel je grofa Šuvalova pred odhodom v Berlin v dalji avdijenci. Politični krogi pa so vendar mnenja, da ta misija Šuvalova nima posebnega političnega pomena, vendar pa se misli, da ima grof Šuvalov na-